

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«27» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

галузь знань: **29 – Міжнародні відносини**

спеціальність: **292 – Міжнародні економічні відносини**

освітні програми: **Міжнародні економічні відносини,
Міжнародна логістика і митна справа**

вид дисципліни: **обов'язкова**

факультет: **ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»**

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА Л.І – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, заступник директора з навчальної роботи ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».
ЗАЙЦЕВА А.С. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
ХАНОВА О.В. – к.геогр.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

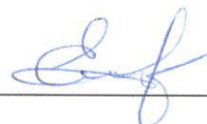
Протокол № 1 від 26.08.2026 року

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм:

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Олена ХАНОВА

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»,

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Робоча програма переддипломної практики складена відповідно до освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа»/

Переддипломна практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки та завершальним етапом навчання на бакалаврському рівні. Вона спрямована на збирання матеріалів до кваліфікаційної роботи бакалавра, узагальнення й удосконалення фахових компетентностей, набуття досвіду самостійної дослідницької та професійної діяльності.

1. Опис переддипломної практики

1.1. Мета переддипломної практики

Мета переддипломної практики – збір матеріалу для написання випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, використання та набуття досвіду самостійної дослідницької роботи на основі отриманих теоретичних знань під час навчання. Складовими мети переддипломної практики є:

- поглиблення і розширення теоретичних знань, набутих здобувачами вищої освіти протягом навчання в університеті за освітньою програмою і застосування їх безпосередньо під час підготовки кваліфікаційної бакалаврської роботи;
- набуття навичок самостійної роботи за обраною спеціальністю;
- перетворення фундаментальних і прикладних знань за фахом у професійні компетенції, формування досвіду професійної діяльності, професійно і соціально значущих якостей особистості сучасного фахівця із акцентом на розвиток творчого потенціалу, самостійності та ініціативності, уміння приймати рішення в реальних умовах функціонування економіки, здатності працювати в команді;
- опанування навичками аналізу, інтерпретації інформації, вироблення конструктивних пропозицій, формування у здобувачів вищої освіти дослідницьких, аналітичних, організаторських, комунікативних якостей.

1.2. Основні завдання переддипломної практики

- адаптація теоретичних знань до вибору та застосування методичного інструментарію для виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи;
- підготовка та опрацювання матеріалів для виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи;
- поглиблення знань за сегментами, пов'язаними з темою кваліфікаційної бакалаврської роботи;
- узагальнення та систематизація зібраної інформації, необхідної для виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи;

- закріплення фахових компетентностей, отриманих під час навчання в університеті;
- набуття практичних навичок та досвіду роботи за обраним фахом.

1.3. Кількість кредитів – 6

1.4. Загальна кількість годин – 180

1.5. Характеристика переддипломної практики

Практика передбачена на 4-му році навчання у 7-му семестрі для здобувачів денної та заочної форм здобуття освіти. Формою підсумкового контролю є залік із захистом звіту в комісії.

1.6. Перелік компетентностей, що формує переддипломна практика

ОП «Міжнародні економічні відносини»

- ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК11. Здатність працювати в команді
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.
- ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях
- ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами
- ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності

ОП «Міжнародна логістика і митна справа»

- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.
- ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК11. Здатність працювати в команді
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм,

застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності

1.7. Перелік результатів навчання, що формує переддипломна практика

ОП «Міжнародні економічні відносини»

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні

ОП «Міжнародна логістика і митна справа»

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства, у тому числі, міжнародної логістики, митної справи, у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

1.8. Пререквізити

Опанування обов'язкових освітніх компонентів освітньої програми, передбачених навчальним планом до початку проходження переддипломної практики.

2. Організація проведення переддипломної практики

Основною організаційною формою переддипломної практики є самостійна робота здобувача вищої освіти за індивідуальним завданням, що видається керівником практики.

Загальну організацію практики та навчально-методичне керівництво забезпечує кафедра міжнародних економічних відносин та логістики. Переддипломна практика проводиться відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та навчальних планів освітніх програм «Міжнародні економічні відносини» і «Міжнародна логістика і митна справа».

Загальне керівництво практикою здійснює завідувач кафедри разом із викладачами – керівниками кваліфікаційних робіт бакалавра. Керівники практики забезпечують організаційний та методичний супровід, консультування здобувачів, контроль виконання програми практики, перевірку звітної документації та проведення підсумкового контролю.

Наукові керівники кваліфікаційних робіт відповідають за змістовну частину практики відповідно до тем кваліфікаційних робіт, зокрема за формування індивідуального завдання, визначення проблеми, напряму, об'єкта і предмета дослідження, а також підготовку висновків і пропозицій. Упродовж практики здобувачам надаються консультації викладачів кафедри з питань фахової підготовки.

Для організації та проходження практики використовуються ресурси системи дистанційного навчання університету: Григорова-Беренда Л. І. «Переддипломна практика (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)» : дистанційний курс. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018-2026. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1875> .

3. Зміст переддипломної практики

Завдання переддипломної практики складаються з двох взаємопов'язаних частин: перша безпосередньо пов'язана з виконанням кваліфікаційної роботи бакалавра і відображається у першому розділі звіту; друга спрямована на набуття фахового досвіду та закріплення професійних компетентностей і становить другий розділ звіту.

Практика передбачає дослідження зовнішньоекономічної діяльності реального підприємства, установи, організації або компанії, що виступає базою практики. Здобувач має надати стислу характеристику бази практики; проаналізувати основні види та напрями її зовнішньоекономічної діяльності, особливості їх організації та здійснення; дослідити конкурентне оточення; ознайомитися з типовими зовнішньоекономічними контрактами і товаросупровідною документацією; визначити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства; виконати індивідуальне завдання, пов'язане з темою кваліфікаційної роботи бакалавра.

Для здобувачів ОП «Міжнародні економічні відносини» пункт 2.2 звіту містить SWOT-аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства та обґрунтування напрямів її вдосконалення. Для здобувачів ОП «Міжнародна логістика і митна справа» пункт 2.2 звіту містить аналіз логістичних ланцюгів або митних операцій суб'єкта ЗЕД та пропозиції щодо їх оптимізації.

Завдання другого розділу звіту виконується на основі реальних даних бази практики. Якщо базою практики є випускова кафедра, підприємство, установа, організація або компанія для аналізу визначається керівником практики, а дослідження проводиться за офіційними даними з надійних відкритих інформаційних ресурсів.

4. Вимоги до баз переддипломної практики

Практика здобувачів вищої освіти проводиться на базах практики, які забезпечують виконання робочої програми практики, або у структурних підрозділах Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що відповідають вимогам до баз практики.

Підприємства, установи та організації, які залучаються для проведення практики, повинні забезпечувати:

- наявність структур або напрямів діяльності, що відповідають спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини;
- кваліфіковане керівництво практикою; до керівництва практикою від бази практики залучаються фахівці зі стажем роботи не менше трьох років;
- надання здобувачам вищої освіти робочих місць на період проходження практики;
- можливість користування бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання робочої програми практики.

Для здобувачів заочної форми здобуття освіти базою переддипломної практики є випускова кафедра міжнародних економічних відносин та логістики ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».

5. Вимоги до звіту про переддипломну практику

Переддипломна практика є завершальним етапом підготовки здобувача вищої освіти до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра та самостійної професійної діяльності.

Після завершення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання її програми. Формою звітності є звіт про проходження переддипломної практики, підписаний і оцінений керівником практики, який подається у друкованому або електронному вигляді в системі дистанційного навчання університету. Звіт подається на рецензування керівнику практики від кафедри та після доопрацювання й остаточного погодження з керівником кваліфікаційної роботи бакалавра – на захист.

Звіт складається протягом терміну практики та остаточно оформлюється після її завершення. Він має відображати виконання всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, містити відомості про тему, мету і завдання кваліфікаційної роботи бакалавра, результати опрацювання матеріалів за її окремими розділами, висновки щодо повноти й актуальності зібраного матеріалу та напрями подальшої роботи. Зміст звіту має відповідати темі кваліфікаційної роботи та ґрунтуватися на самостійно опрацьованих наукових, статистичних, нормативно-правових та інших інформаційних джерелах.

Звіт про проходження переддипломної практики містить:

1. титульну сторінку;

2. зміст;
3. вступ;
4. основну частину;
5. висновки;
6. список використаних джерел;
7. декларацію про використання технологій ІІІ;
8. додатки (за наявності);
9. презентацію до захисту.

Презентація має містити 7-10 слайдів, зокрема слайд із метою та завданнями практики, графічні та/або табличні результати аналізу діяльності підприємства та висновки щодо виконання індивідуального завдання.

Упродовж практики здобувач веде щоденник практики, у якому фіксує виконані види робіт. Після завершення практики заповнений щоденник разом зі звітом у встановлений термін подається керівнику практики; електронні версії документів завантажуються до відповідного дистанційного курсу на платформі Moodle. Наявність належним чином оформленого щоденника є обов'язковою умовою оцінювання результатів переддипломної практики.

Вимоги до змісту, структури та оформлення звіту, щоденника практики, презентації, а також порядок підготовки й захисту звітної документації визначаються робочою програмою практики та методичними рекомендаціями: *Переддипломна практика : методичні рекомендації до виконання (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини) [Електронний ресурс] / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, О. В. Ханова, А. С. Шолом. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. 47 с.*

6. Підбиття підсумків переддипломної практики

Остаточні підсумки переддипломної практики підводяться на підсумковій звітній конференції здобувачів вищої освіти 4-го року навчання відповідно до затвердженого розкладу.

Захист звіту здійснюється перед комісією, до складу якої можуть входити керівники практики від кафедри, керівники кваліфікаційних робіт бакалавра та інші науково-педагогічні працівники кафедри.

Комісія оцінює результати проходження практики відповідно до критеріїв, визначених робочою програмою практики, у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики. Підсумкова оцінка виставляється за 100-бальною та дворівневою шкалами і вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

У разі невиконання програми практики без поважних причин та/або отримання негативної підсумкової оцінки подальші рішення щодо здобувача

вищої освіти приймаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Результати проведення переддипломної практики обговорюються на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики та Вченої ради ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».

7. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

Результати проходження переддипломної практики оцінюються з урахуванням повноти та якості виконання програми практики й індивідуального завдання, змісту та оформлення звіту і щоденника практики, дотримання академічної доброчесності, якості презентації, усної доповіді та відповідей здобувача вищої освіти під час захисту.

Бали	Інтерпретація
90-100 балів	<i>Зміст звіту.</i> Усі розділи програми практики та індивідуальне завдання виконано в повному обсязі на високому науково-методичному рівні. Проведено ґрунтовний аналіз діяльності бази практики та її зовнішньоекономічної діяльності із використанням реальних статистичних, фінансових та інших фактичних даних. Висновки самостійні, обґрунтовані та мають практичну цінність. Дотримано вимог академічної доброчесності та оформлення звіту. <i>Щоденник практики.</i> Заповнений своєчасно, систематично й змістовно, містить необхідні підписи та інші передбачені документи. Характеристика керівника від бази практики позитивна та підтверджує високий рівень виконання програми практики. <i>Захист та презентація.</i> Здобувач вільно володіє матеріалом, коректно використовує фахову термінологію, аргументовано відповідає на запитання комісії. Презентація логічно структурована, містить наочні аналітичні матеріали та відображає основні результати практики. Звіт подано у встановлений термін.
80-89 балів	<i>Зміст звіту.</i> Програму практики та індивідуальне завдання виконано повністю. Аналітична частина містить достатній обсяг фактичних даних, висновки є обґрунтованими, але окремим положенням або рекомендаціям може бракувати самостійності чи глибини. Допускаються поодинокі незначні недоліки в оформленні тексту або списку використаних джерел. <i>Щоденник практики.</i> Заповнений повністю та своєчасно, записи відповідають виконаним видам робіт. Характеристика керівника від бази практики позитивна. <i>Захист та презентація.</i> Доповідь логічна, презентація відображає основні результати практики. Здобувач упевнено відповідає на запитання, допускаючи лише окремі неточності, які може виправити після уточнення. Звіт подано у встановлений термін.
70-79 балів	<i>Зміст звіту.</i> Основні завдання практики виконано, однак аналіз діяльності бази практики має переважно описовий характер або потребує поглиблення. Матеріали

	до кваліфікаційної роботи зібрано, але вони потребують доопрацювання. Наявні окремі суттєві зауваження до структури або оформлення звіту. <i>Щоденник практики.</i> Поданий разом зі звітом та містить необхідні реквізити, однак записи можуть бути узагальненими або недостатньо змістовними. Характеристика керівника від бази практики позитивна. <i>Захист та презентація.</i> Презентація підготовлена, але може містити надлишковий текст або недостатню кількість аналітичних матеріалів. Під час захисту здобувач відповідає на більшість запитань, проте виявляє окремі труднощі в поясненні методики дослідження або зв'язку між теоретичними положеннями та практичними результатами. Можливе незначне порушення встановлених термінів подання звітної документації.
60–69 балів	<i>Зміст звіту.</i> Звіт виконано на мінімально допустимому рівні. Частина завдань програми практики розкрито поверхово, індивідуальне завдання має переважно формальний характер. Аналітичні матеріали є неповними або недостатньо актуальними. Наявні численні недоліки в оформленні. <i>Щоденник практики.</i> Записи ведуться нерегулярно, мають фрагментарний або недостатньо змістовний характер. Характеристика керівника від бази практики загалом задовільна або містить окремі зауваження. <i>Захист та презентація.</i> Здобувач недостатньо впевнено орієнтується у змісті власного звіту, допускає суттєві неточності у відповідях. Презентація має змістові або технічні недоліки та недостатньо підтримує доповідь. Здобувач має труднощі з обґрунтуванням зв'язку матеріалів практики з кваліфікаційною роботою. Звіт може бути подано з порушенням установленого терміну.
50–59 балів	<i>Зміст звіту.</i> Програму практики виконано частково, індивідуальне завдання не завершено або виконано неповно. Структура й логіка викладу порушені, аналітична частина переважно відтворює загальнодоступну інформацію без достатньої самостійної обробки. Наявні істотні недоліки у використанні та оформленні джерел, однак не встановлено факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації даних. <i>Щоденник практики.</i> Заповнений неповно або з істотними порушеннями; записи не повною мірою відповідають графіку та фактично виконаним роботам. <i>Захист та презентація.</i> Презентація відсутня або не відображає основних результатів практики. Здобувач не може належним чином аргументувати значну частину положень звіту, невпевнено відповідає на запитання та не демонструє достатнього рівня практичних навичок. Звіт подано зі значним порушенням установленого терміну.
0–49 балів	Програму практики не виконано або звіт і/або щоденник практики не подано у визначені терміни без поважних причин. У звіті встановлено академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію даних чи інші суттєві порушення академічної доброчесності. Здобувач не володіє матеріалом практики, не може пояснити зміст виконаної роботи та не демонструє передбачених програмою практичних

	результатів. Характеристика керівника від бази практики може бути незадовільною або негативною.
--	---

Наявність належним чином заповненого щоденника практики з необхідними відгуками та підписами є обов'язковою умовою допуску до захисту. За відсутності щоденника результати переддипломної практики не оцінюються, здобувачу виставляється 0 балів.

Підсумкова оцінка за переддипломну практику виставляється за 100-бальною та дворівневою шкалами

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
0 – 49	не зараховано

У разі невиконання програми практики без поважних причин та/або отримання негативної підсумкової оцінки подальші рішення щодо здобувача вищої освіти приймаються відповідно до вимог і порядку, визначених Положенням про організацію освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

8. Академічна доброчесність та використання технологій ШІ

Вимоги щодо дотримання академічної доброчесності, використання та декларування технологій штучного інтелекту під час проходження переддипломної практики і підготовки звіту визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX, Політикою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту та Кодексом академічної доброчесності Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Під час проходження переддипломної практики та підготовки звіту допускається використання моделі «ШІ як асистент» для пошуку і систематизації інформації, попереднього добору джерел, структурування матеріалу, пояснення окремих питань та мовного редагування. Отримані за допомогою ШІ матеріали

мають допоміжний характер. Добір і перевірка даних, розрахунки, аналіз, інтерпретація результатів, висновки та рекомендації виконуються здобувачем самостійно. Відповіді систем ІІІ не є науковими або статистичними джерелами.

Використання технологій ІІІ підлягає обов'язковому декларуванню. Наприкінці звіту здобувач розміщує Декларацію про використання технологій штучного інтелекту, у якій зазначає факт використання ІІІ, назву сервісу або моделі та характер отриманої допомоги. Якщо ІІІ не застосовувався, це також зазначається у декларації.

Під час захисту звіту використання ІІІ не допускається. Здобувач має бути здатним самостійно пояснити джерела даних, застосовані методи, виконані розрахунки, результати аналізу та сформульовані висновки. Незадеклароване або заборонене використання ІІІ розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та внутрішніх нормативних документів Університету.

9. Рекомендована література

1. Переддипломна практика : методичні рекомендації до виконання (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини) [Електронний ресурс] / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, О. В. Ханова, А. С. Шолом. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. 47 с.

2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : у новій редакції. URL: <https://rada.karazin.ua/public/uploads/2026/06/10-%D0%A0%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-last.pdf>

4. Кваліфікаційна робота бакалавра : методичні рекомендації до виконання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, Н. А. Казакова, С. А. Касьян, Н. В. Непрядкіна, О. В. Ханова. 6-те вид., перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 40 с. URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18884>

5. Кваліфікаційна робота бакалавра : методичні рекомендації до виконання для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, А. С. Зайцева, С. А. Касьян, Н. В. Непрядкіна, О. В. Ханова.

– 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 40 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18885>

6. Григорова-Беренда Л. І. Переддипломна практика (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) : дистанційний курс. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018–2026. URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1875>

7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // Законодавство України / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

8. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX // Законодавство України / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20>.

9. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : затверджено рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 29.09.2025, протокол № 26. URL: https://karazin.ua/storage/documents/1970_v728N4V4iL5wIWlLZFRljVxlH.pdf.

10. Політика Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту : затверджено рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 26.01.2026, протокол № 2. URL: <https://rada.karazin.ua/ua/documents/docs-rishennya?all=documents&protocol=2026-01-26-2&type=method>.

11. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна : у новій редакції : затверджено рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 03.07.2025, протокол № 18. URL: https://karazin.ua/storage/documents/2041_8dAbSlQKpbpjWh27yiv6XrsWo.pdf.